

2 Informatienota Nu wel of Nu niet zwanger - Informatienota

Samenstelling:

Aanwezig:

de heer Dirk Heijkoop, burgemeester; mevrouw Trudy Baggerman, wethouder; de heer Jan Nederveen, wethouder; de heer Arjan Meerkerk, wethouder; mevrouw Sonja van der Stel, loco-secretaris; de heer Johan de Jager, secretaris

Inhoud

Inleiding

In onze lokale Visie Sociaal Domein 2020 en Lokaal Gezondheidsbeleid benoemen we dat onze inwoners zelf verantwoordelijk zijn voor en eigen regie voeren over hun eigen leven. Hierbij geven we aandacht aan kwetsbare doelgroepen door laagdrempelige, preventieve ondersteuning en vroegtijdige signalering.

De overheid wil (aanstaande) kwetsbare ouders helpen, zodat hun kinderen zo gezond mogelijk hun leven starten. Het actieprogramma Kansrijke Start richt zich op de zorg en ondersteuning aan kwetsbare gezinnen. Eén van de interventies van Kansrijke Start is Nu Niet Zwanger (hierna: NNZ). NNZ[1] is een preventief programma dat deelnemers ondersteunt de eigen regie en daarmee dus eigen beslissingen te laten nemen.

Algemeen Bestuur

In het AB van 7 juli jl. is akkoord gegeven op verkenning van NNZ met gemeenten en (zorg)organisaties. Dit informatiedocument biedt een korte toelichting op deze interventie.

[1] Hardinxveld-Giessendam staat niet achter deze naamgeving, dit is een landelijke interventie en de landelijke website heeft deze naamgeving. In HG hebben we het liever over de eigen keuze, die het kwetsbare gezin bewust en geïnformeerd kan maken.

Kernboodschap

NNZ in het kort

Voor mensen met een verhoogde kwetsbaarheid is een keuze maken over hun kinderwens niet zo vanzelfsprekend. Zij kampen met verschillende problemen wat maakt dat zij er niet bij stil staan om de regie te nemen over het wel of niet hebben van een kinderwens. Een zwangerschap kan hen daarom overkomen in een situatie die niet veilig en stabiel is voor een kindje.

Een gesprek over kinderwens, seksualiteit en anticonceptie moet een vanzelfsprekend onderwerp worden in het zorglandschap. Enkel dan worden kwetsbare mensen in staat gesteld een weloverwogen keuze te maken over het moment van kinderwens, kan persoonlijk en maatschappelijk leed worden voorkomen en daarnaast onnodige zorgkosten worden vermeden.

Het gaat niet om het ontmoedigen van het ouderschap, want dat zou voor iedereen weggelegd moeten zijn. Maar wel om ervoor te zorgen dat die beslissing bewust wordt genomen. Zodat wellicht op een later en beter moment wél de stap naar het krijgen van kinderen gezet kan worden, met meer

geluk, veiligheid én economische zekerheid voor ouder, kind en maatschappij. We zien landelijk dat bij 80% van de vrouwen en mannen waarmee dit gesprek gevoerd wordt, dit leidt tot het maken van een keuze tot uitstel van het krijgen van een kindje.

Aanpak NNZ in het kort

Regionale implementatie van de NNZ verloopt via een structuur met een projectleider, inhoudelijk coördinator en aandachtsfunctionarissen binnen lokale, professionele (zorg)organisaties. Via die weg leren professionals binnen deelnemende organisaties proactief de kinderwens met hun cliënt te bespreken.

Er wordt niet aangestuurd op een uitkomst van zo'n gesprek. Maar zowel de conclusie 'Ik zou wel zwanger willen worden' als 'Nee, alsjeblieft nu niet (nog een keer) zwanger' vraagt om vervolgstappen. NNZ zorgt dan voor praktische ondersteuning. Uitgangspunt daarbij is altijd 'regulier waar het kan'. Dus hulp en zorg worden zoveel mogelijk via de lokale weg geboden. Via de eigen hulpverlener, de reguliere huisarts, verloskundige of gynaecoloog.

Consequenties

Kosten en baten

De maatschappelijke kosten-/batenanalyse[1] laat zien dat er een groot aantal persoonlijke en maatschappelijke effecten zijn wanneer een vrouw, een man of een gezin ongepland en ongewenst geconfronteerd wordt met de komst van een kind. Vanwege het preventieve karakter van de interventie dat deelnemers ondersteunt om eigen beslissingen te laten nemen is het inschatten van de 'verwachte financiële resultaten' niet wenselijk. In dit document wordt het alleen genoemd om een beeld te geven van de kosten die op een ander terrein bespaard kunnen worden.

Afhankelijk van het aantal gemeenten dat meedoet aan NNZ kunnen de kosten worden bepaald. Als alle 10 gemeenten[2] uit de regio meedoen met NNZ bedragen de kosten voor HG circa € 12.000,-. Deze kunnen worden bekostigd vanuit de Kansrijke Start gelden die onze gemeente ontvangt vanuit de september- en decembercirculaire 2022.

Voor HG is een batenanalyse gemaakt o.b.v. één fictieve casus. Zie bijlage 1. De vermeden kosten (Jeugdwet en WMO) voor deze casus zijn in het eerste jaar: €8179 en in het tweede jaar €5327. Hierbij is uitgegaan gemiddelde inzet van jeugdinterventies en niet van dure interventies zoals pleegzorg en verblijf.

Lokale Visie Sociaal Domein

Zoals in de inleiding al kort benoemd sluiten we met deze interventie van Kansrijke Start aan bij onze lokale visie Sociaal Domein. Op deze visie baseren we ook de uitvoering van onze jeugdhulp en ons lokale gezondheidsbeleid. We houden de eigen regie en verantwoordelijkheid bij onze inwoners. We zetten in op preventieve ondersteuning en vroegtijdige signalering door de eigen reguliere hulpverleners: Hoe eerder we vragen en ondersteuningsbehoeften omtrent dit onderwerp in beeld hebben door het gesprek te voeren, hoe eerder er passende ondersteuning ingezet kan worden. Dit kan escalatie van problemen en inzet van zwaardere zorg in een later stadium voorkomen (Lokale Visie Sociaal Domein 2020).

Tijdens de vorige collegeperiode is deze interventie al besproken in de raad en overwegend positief ontvangen. De kosten vielen toentertijd echter dermate hoog uit voor Hardinxveld-Giessendam (circa € 67.000,-), dat hier geen uitvoering aan is gegeven. Vanwege regionale samenwerking en de Kansrijke Start middelen vanuit het Rijk zijn deze kosten nu veel lager.

Ook belangrijke samenwerkingspartners in Hardinxveld-Giessendam, zoals huisartsen en verloskundigen, staan positief tegenover deze interventie.

[1] Bron: Rapportage Nu niet Zwanger: Onderzoek naar de maatschappelijke effecten en kosten van ongewenste zwangerschap

[2] Het ziet ernaar uit dat Hoeksche Waard niet meedoet met deze interventie, waardoor de kosten per deelnemende gemeente stijgen.

Vervolg

Op 22 december a.s. wordt in het AB naar de besluitvorming NNZ gevraagd.

Bijlagen

1. HG Analyse_ Baten Nu Niet Zwanger 202210_.pdf

Aldus besloten in bovenvermelde vergadering,